

MGSII-57 Perlorodka říční, Lužní potok

Ministerstvo životního prostředí

Podpořeno grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska

“Tyto webové stránky byly vytvořeny za finanční podpory EHP fondů 2009-2014 a Ministerstva životního prostředí. Za jejich obsah je výhradně odpovědná Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a nelze je v žádném případě považovat za názor donora nebo Ministerstva životního prostředí.”

Název projektu: Obnova biotopu perlorodky říční v údolní nivě Lužního potoka a monitoring

Číslo projektu: MGSII - 57

Místo realizace: Ašsko, povodí Lužního potoka

Finanční podpora: EHP fondy, Malé grantové schéma: „Záchranné programy pro zvláště chráněné druhy II“, oblast podpory 1: „Realizace schválených záchranných programů a programů péče pro zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů“

Celkový rozpočet: 2 905 660,- Kč vč. DPH

Financování: Finanční prostředky z EHP fondů se poskytují v hodnotě 2 469 811,- Kč, což představuje 85% z celkových předpokládaných výdajů projektu. Finanční prostředky ze státního rozpočtu se poskytují ve výši 435 849,- Kč, což představuje 15% z celkových předpokládaných výdajů projektu.

Doba trvání projektu: 1. 1. 2016 – 30. 4. 2017

Partneři projektu: bez partnerů

Garanti projektu:

- Mgr. Tomáš Birčák, AOPK ČR, oddělení druhové ochrany, E: tomas.bircak@nature.cz

Cíle a náplň projektu:

Účelem opatření bylo vytvoření paralelního koryta vodního toku, jehož hlavním účelem je tvorba detritu (vhodná potrava pro populace perlorodky říční v Lužním potoce) a současně obnova biotopu perlorodky říční.

Vytvořením tohoto paralelního koryta došlo ke zpomalení odtoku vody a rovněž došlo k výraznému zvýšení habitatové diverzity toku Lužního potoka. Před samotnou realizací stavby bylo nutné zajistit dostatečné proslunění lokality prokácením náletových dřevin a křovin. Pro zvýšení potravní nabídky (jemného detritu) bylo okolí vodního toku oseto vhodnou travní směsí.

Nově navržené koryto poskytuje dostatek klidných zón, tůní a rybích úkrytů pro zvýšení odchovné kapacity pro celou ichtyocenózu, především však pro pstruha obecného f. potoční, který je hostitelskou rybou pro glochidie perlorodky říční. Na levostranném přítoku v dolní části koryta Lužního potoka bylo vybudováno 7 dřevěných stabilizačních prahů, které umožní provzdušnit proud vody přepadem nad zaústěním do stávajícího koryta, aby došlo k vysrážení železitých sloučenin. Na pravém břehu toku došlo k zaústění bezejmenných přítoků, původních drenážních systémů, které

nahrazovaly potravní stružky pro perlorodku říční.

Původní koryto Lužního potoka bylo ponecháno ve stávající podobě jako koryto pro odtok povodňových průtoků. Dělení vody do původního koryta a do nového vodního díla je zajištěno rozdělovacím objektem přírodního charakteru, s možností regulace průtoku. Vliv stavby na kvalitu habitatu pro perlorodku říční byl hodnocen pomocí biomonitoringu – bioindikací. Další aktivitou bylo pořízení a instalace stanic pro vzdálený monitoring prostředí, který je klíčový z hlediska odlehlosti a zhoršené přístupnosti lokality.

O perlorodce

Perlorodka říční představuje deštníkový druh pro ochranu oligotrofních toků. Je velmi citlivá na narušené přírodní procesy v celém povodí. To z ní činí organismus, do jehož účinné ochrany je potřeba zapojit širokou škálu veřejnosti a stakeholderů (zejména zemědělce, lesní hospodáře, rybáře, samosprávu, atd.) v celém povodí s výskytem druhu.

V minulosti byla perlorodka ohrožována především sběrem perel, dnes má významný negativní vliv eutrofizace a chemické znečištění vod, nevhodný průběh teplotní křivky způsobený zastíněním pramenišť a toků lesními porosty, eroze a sedimentace v tocích způsobená intenzivním zemědělským a lesnickým hospodařením, nevyrovnaný vodní režim, narušení vápníkového metabolismu a nedostatek nebo geneticky nevhodné hostitelské ryby. K snížení těchto vlivů je nezbytná kooperace mnoha subjektů v celém perlorodkovém povodí, jemuž může napomoci společenská poptávka po ochraně tohoto zajímavého druhu, kterou bude vytvářet širší veřejnost.

Fotografie:

